

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, féltre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Közzétevések, tanítások, iparosok és egyesületek, melyek egyen-
ként, ha előfizetnek, 8 koronáért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szerkesztői részét illető közlemények, a szerkesztőség-
hez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadóhivatal K.-Vásárhely az ifj. Jancsó Mózes könyv-
nyomdájában, hová a hirdetések a előfizetési pénzek
küldendők.

Karácsony.

Fogadunk örömmel, fogadunk remény-
séggel szép karácsony ünnepe! A nap,
amelyen Jézus megszületett, minden idő-
kön által az újjászületés, a megújulás
napja lesz nekünk és mi szívünk szerint
megünnepelni fogjuk azt minden időben.
Mert a világot megváltó kereszt vallásá-
nak legderűsebb, örvendetes emlékezése a
karácsony. Ezen a napon egyszer kilencz-
száz és egy esztendővel ezelőtt, boldogok
valának és örvendének ők valamennyien,
akiket később oly borzasztó szomorúsá-
gok értek: a kis Jézus, az ő szent anyja
és a többi szereplői a világ legnagyobb
drámájának.

A csodás ihlet, mely palotában és
kúnyhóban egyaránt megszállja az embe-
rek szívét, midőn elmerülnek a jászolban
született világ megváltójának emlékében,
gyönyörű bizonyossága annak, hogy az em-
berek egyenlőknek születtek. Az állam,
a társadalom az ő intézményeivel falakat
és áthidalhatatlannak látszó mélységeket
alkotott az emberek közé; de az együttes
érzés, melylyel a milliók és milliók szent
alázattal elragadtatva borulnak le ama
betlehemi jászol előtt, megczáfolja a kü-
lömböskéket, melyeket az emberek alkot-
tak egymás között. Gyarló földi dolog a
vagyon, rang és megkülönböztetés, de

isten örökké tartó munkája az egyenlőség.
Isten előtt egyenlők vagyunk, csak egy-
más között vagyunk nagyok és kicsinyek,
hatalmasak és gyöngéek.

A gazdag lenézi a szegényt, a szegény
gyűlöli a gazdagot, de amikor eljön a
szent karácsony ünnepe, a glória, mely
ott ragyogott a betlehemi jászol fölött,
beleragyog a szívekbe eloszlatja a büsz-
keséget és gyűlöletet s egyek vagyunk a
jászolban született megváltó imáadásában
és a hozzá érzett véghetetlen szerelében.

Nyilvánvaló, hogy ebből az egységes
érzésből fakadt a tudat, hogy karácsony
a szeretet ünnepe. A szeretet, amely mint
egy második istenség eszméje tartja át-
ölelve és fűzi egymáshoz az emberek ösz-
szességét, leghatalmasabban most lobog
elő az emberi szenvedelmek kohójából.
Miközben fény és ragyogás hirdeti min-
denfelé a nyilvánosság előtt a megváltó
születését, a szívek mélyseges rejtekei
megnyílnak, hogy befogadják a részvétet
és a jótékonyág gyakorlásának szüksé-
ges voltát. A nyomor és szenvedés sötét
tanyáit beragyogja az emberszeretet,
amelyet Ő hirdetett, a melyért Ő halt meg
a keresztfán. Akinek módja van rá, jót
tesz ma a szegényekkel.

A jótékonyág csodás melegséget köl-
csönöz a vallási ünnepnek. Az istenség
magasztos imáadásához megragadóan simul

hozzá az ember legnemesebb szenvedelmé-
re, a szeretet és a kettő, amely föntartja a
világot, együtt párhuzamosan haladnak a
nagy uton, mely az emberiség boldogu-
lásához vezet.

Ó be kár, hogy csak karácsonykor
van így! Ha elmúlik a gyönyörű ünnep,
széjjel válik a kettőnek útja másképpen
hirdetik a vallást és másképpen az ember-
szeretetet, sőt sokszor van úgy, hogy
egyik a másik ellen tör. Az élet küzdő
porondján harc folyik a kettő között,
különösen most, amikor az emberszere-
tet nevében vakító, sőt elvakító fénynyel
lobogtatják a tudomány fáklyáit. Ujapo-
tolok keltek föl, akik úgy akarják fel-
építeni a jövőt, hogy lerombolják a múltat.

Igy aztán utatlan utakon tévelygünk.
Kétségeink megerősödnek s lelkünk el-
bágyad. Homályos köd üli meg az em-
beriség czélját s mi minduntalan eltéve-
dünk a ködben. Nem értjük meg, miért
teremtődünk, nem vagyunk tisztá-
ban a boldogság problémájával, de azért
annak, hogy a boldogságért folyó küzde-
lem csak a sirnál szűnik meg. Rossz szen-
vedélyeink szabadon törnek elő, irigy-
kedés, gyűlölet és önzés a rugója nagyon
gyakran az ember cselekedeteinek. Ártunk
egymásnak, hogy használhassunk ma-
gunknak.

Csak karácsonykor oszlik el a világ

TÁRGZA.

Vörösmarty Mihályról.

Írta: Dr. Balogh Vendel.

(Folytatás.)

A magyar nőkhez című költeményé-
vel nyílik meg a Honderű című divatlap, melynek
bevezetésül írja Vörösmarty a költeményt, melyben
a magyarosodni kezdő hölgyekhez már szelideb-
ben szól.

És ha néha rossz hevünkben
Zordonok leszünk,
Mert talán a féltés dulja
Fájó koblunk;
Mert talán az idegenben
Leltetek gyönyört,
Mig bennünket elhagyottság
Szégyen-láza tört;
Megbuzulni könnyű mód van:
Haragudjatok;
A haragban békülésre
Mindig kész az ok.

A jövőre szólnak, de tulajdonképpen a múltat
emlegetik némi könnyű kedélylyel ugyan, de sejtetve
egyszermind, hogy az uri hölgyhöz írt költemény-

ben kifejezett panasznak, még a jövőben is lehet
helye.

Ezen időben, 42 éves korában ismerkedik meg
Csajághy Laurával, kit nemsokára, — noha már le-
mondani látszott a szerelemtől és a házasságtól —
nőül vesz.

Ismeretsége Laurával, — mint általában igen
sok esetben és sokaknál előfordul, — egész vélet-
lenül történt. Vörösmarty egy házban lakott Bajzá-
val s nála kosztolt. Ugyazólva, a házhoz tartozott,
kit nem köteleznek a szigorú illemszabályok. Ren-
desen viseltes kabátban jött le ebédelni, melyben
otthon szokott dolgozni. Egy nap, nem tudva sem-
mit Laura megérkezéséről, ki testvére Bajzáné láto-
gatására jött Pestre Komárom megyéből, szintén a
szokott negligésben jelent meg. A mint belépett,
egy ifjú leányt látott a háziakkal beszélgetni, a kit
nem ismert és vendégnek gondolt. Gyorsan vissza-
vonult; szobájába sihetett és fekete attiláját vette
föl. A leány megzavarodott, restelte, szégyelte, hogy
Magyarország első költőjének, kit a távolból annyira
tisztelt, alkalmatlanságot okozott. Egész ebéd alatt
elfoglalt volt s alig mert Vörösmartyra tekinteni, kit
már az első órában elbájolt. Vörösmarty érezte, hogy
minden találkozás növeli hajlamát, mely már-már
szendélyé vált. Laurának érdekes arca volt, szép
szeme, hollófekete haja, könnyű karcsu termete. Bá-
jait öltöztetési jó ízlése nevelte.

Később, talán 1842-ben Bajzának megvallotta
szerelmét, a kitől aztán Laura megtudta, hogy sze-
rettetik. A fiatal leánynak különösen jött Vörösmarty
imádójaként látni, kit költői dícsőségében oly ma-
gasan képzelt maga felett. Tisztelete azonban las-
sankint szerelemmé változott, de kételyei voltak,
valyon képes lesz-e Vörösmartyt boldogítani, ko-
rábbi vidám kedve elhagyta, merengőbbé lett, mit
Vörösmarty kétség és remény közt szemlélte s a
„Merengőhöz” című híres költeményét írta hozzá,
mely a költőnek mély kedélyére s viszonyukra teljes
világot vet.

Hova merült el szép szemed világa?
Mi az, mit kócos távolban keres?

Eltalálni véli a lányka merengésének okát, mi-
dön így szól:

Tán a jövőnek holdas fátyolában
Ijesztő képek réme jár feléd,

úgy véli, hogy a kedves lány boldogtalanságra gon-
dol, miután már egyszer csalódott:

Nézd a világot, annyi milliója
S köztük valódi boldog oly kevés...
Ábrándozás az élet megrontója,
Mely kancsalul festett égekbe néz.

Tóth Antal

fogászati műterme Id. Jancsó Mózes ur vaskereskedése fölött az
emeleten. Készít egyes műfogat, egész fogsorokat szájpaddal és a nélkül.
Plombál arannyal és ezüsttel. Foghuzás orvosi felügyelettel. Olcsó árak.

Lapunk mai száma 6 oldalra terjed.

Szerkesztők ünnepre elvarazott

keserősége és sötétsége, szeretjük egymást s jót teszünk, vagy legalábbjótakarunk tenni és elpihen az önzés harcza.

Karácsony szelleme, világ megváltása, miért nem maradsz velünk az egész esztendőn keresztül?

A passzivitás.

(Dsk.) Minden ember előtt, a kijózanul tud gondolkozni és cselekedni, e haza román ajku s fájdalom, román érzelmű lakosainak fennen hirdetett passzivitása, a melyet a hirhedt nagyszebeni program valójában az egységes magyar állameszme elleni tiltakozásul állított föl, nem egyéb, mint a teljes és tökéletes visszavonulás a politika és közélet egész mezejéről, — mindenünne, a hol a politikai és közjogok gyakorlásáról van szó.

Nem a nagyszebeni program megfogcsinálótól függött az, hogy ezt a passzivitást a köz-kötelezettségre is nem terjesztették ki. Mert ha rajtuk állott volna, bizonyosra veszem, hogy még szívesebben megcselekedték volna.

Hát ez csakugyan szép egy dolog volt ez a passzivitás.... de csak papirosan.

Mert az életben egészen másképp mutatta be magát.

És tegyük hozzá hirtelenében, hogy nagyon jól is tette.

A nagyszebeni program, mely azóta a román izgatók olyan hiszek egy-jővé vált, mint azé a papé, a ki vizet prédikál, de bort iszik, minden hitetlen és tudatlan, s minden hívó és valamit tudó oláh embernek erkölcsi, (vagy tán erkölcstelen) kötelességévé tette, hogy tartózkodjék természetadta állampolgári jogait gyakorolni ott, a hol a magyar államnak, mely egyforma szeretettel öleli keblére összes polgárait, rájuk szüksége van.

E program ép oly hazafiatlan, mint

a milyen mértékben hátrányos és káros magára a népre, mely követi.

Nem kell sokat magyarázni, hogy egy faj képzelt sérelmeit csak az aktivitással orvosolhatja. A tétlen passzivitás csak a jajgató vénasszonyok siralma, vagy pedig a gyügyögő gyermek galagolyása, kinek az édes (magyar) anyja sem érti aszavát.

De hát követte-e a román faj?!

Szinleg igen, de a valóságban soha sem.

A román paraszt soha, az ugynevezett román intelligencia (mely szerint fájdalom, részint hála Isten létezik most már) nagyon ritkán.

Elég utalni a képviselőválasztásokra, a hol a parasztok megvetették magukat bármely párt által, mert politikai belátásuk csak a szomjas torkukig ért, s az őket vezető fél és egész intelligens elem pedig ezt hallgatólág tűrte, holott egy fanatizáló fölkiálltása elég lett volna arra, hogy a rájuk, mint megszabadítóira hallgató tömeg oda menjen, a hova ők akarják.

Akár a pokolba is. (De oda nem akarják vinni, mert ott a forintok elégnék a tisztítóüzben s a koronák elolvadnak).

És most, ime ki tudja, milyen szentpétervári, római, vagy zichy-falvi harsonariadóra a balászfalvi aulában megmozdulnak a holt kéz ujjais történnék országraszóló dolgok.

Történik az, hogy az erdélyi részeken, az oláhok lakta vidékeken megmozdulnak a pópák és dászkelek (a Domnezeu világosítsa őket fel) s van nagy tatárjárás azokra a székelyekre, hol a képviselőjelölések történnék.

A magyarság, mely indolens volt és lesz nagy meglepetésre csak későn veszi észre, hogy román atyánkfiai a megyebizottsági termekből is kiszorították őket, s helyükbe odaültettek olyan román hazafiakat, a kik voltaképen nem hazafiak, mert ha van is érzékük az iránt, mester-

ségesen elnyomják, elfacsarják hazaszeretetüket.

Aztán előveszik ijedtükben jó magyarjaink azt a találós képet, a melyiken a macskát csak a gyakorlott szem képes fölfedezni a faágak között, s nagy oktondisággal keresgélnek rajta a passzivitás macskáját.

Gusztálják előbb ezt, — azután régi magyar szokás szerint apellálnak, rekurálnak — s végül Pató Pál módjára bufelejtőül gusztálják a harminczkét levelű bibliát és besszereznek.

Nem veszik észre, hogy hátuk mögött kaján mosolylyal kibiczelnek ennek a kis hazának ádáz ellenségei.

Hát hiszen jól van!

Ha a nagyszebeni programot föladta hazarészünk románsága, azt igen jól tette. Nincs nagyobb politikai gyávaság annál a programnál. Hogy elvégre az aktivitás terére lép, ezen üdvözljük! Nekünk van legnagyobb szükségünk ország világ előtt arra, hogy azt a mocskot és sarat, a mit ránk hánytak a lelkiismeretlen bujtogatók, ezzel az aktív nyíltsággal letakarítsák.

Mert bizunk a román nép józonságában, hogy a mikor szembe állanak a méltatlanul vádolt magyar nemzettel, akkor befogja látni azoknak a vádaknak alapatlanságát, miket piczulás martyrjaik, élőködő sadduceusaik szemünkbe dobáltak alattomban.

Aktiv megértjük egymást s leszünk, a miknek kell: jó és béketűrő testvérek. Passzive soha!

Titkári jelentés.

— Irta: Dobay János városi főjegyző, árvaházi titkár. —

Méltóságos Elnök Báróné!
Tisztelt Közgyűlés!

A háromszékvármegyei Erzsébet árvaleány nevelőintézet múlt évi életéről következőkben van szerencsém titkári jelentésemet előterjeszteni:

Igazi életbölcsesség nyilvánul meg eme szép és maradandó sorokban:

„Kinek virág kell, nem hord rózsza berket,
A látni vágyó napba nem tekint;
Kéjt vesz, ki sok kéjt szórakozva kerget:
Csak a szerénynek nem hoz vágya kint.”

Vörösmarty mintegy kimélve, érzeim nem a szerelem dithirambjait intézi hozzá, hanem a boldogság bölcselétét fejti meg. Mint testvér, barát szólal meg, csak mintegy elrejtve érezteti szerelme fájdalmát, a mely a költemény végén lágy esen-géssé válik.

Hozd, oh hozd vissza szép szemed világát;
Ugy térjen as meg, mint elszállt madár,
Mely vissza jó ha meglelé zöld ágát,
Egész erdő viránya csalja bár.

Maradj közöttünk ifju szemeiddel,
Barátod arczán hozd fel a derűt,
Ha napja lettél, szép delét ne vedd el,
Ne adj helyette bánatot, könnyűt.
(Folyt. köv.)

Mariskához.

Irta: Dénes Imre.

Ha némelykor a sors hozzád mostoha s az élet számodra gyönyört nem ad, kedves Mariskám, ne esüggödj azért, ne essél kétségbe és ne kívánd, a mindent megsemmisítő halált!

Mert egy percz, egy röpke pillanat, s meglásd,

szívedben a bánat helyett a boldogság üti fel tanyáját.

Fiatal vagy, s így szívedből ne töröld ki a reményt és mindig csak magasztos ezél vezéreljen. S meglásd, ezéled így elérheted, a babért fájó lelked megtalálja s szívedben a boldogság megterem.

Én, látod, boldognak mondhatom magam! Mert nem boldog-e az, ki igaz, hű szívet találhat s az a világot pótolja neki?! S én nem megtaláltam-e te-benned szívem bálványát? ki legkedvesebb jelenség vagy e földön se csak világ előtt oly idögen.

Én úgy érzem, lelkem úgy sejt, hogy te engem szeretni tudsz, látom, hogy pompáért nem epedsz, s e tudat oly kimondhatatlan boldoggá tesz.

De mond csak, ha kérnélek, jer velem, jer innen messzire, egy magányos, esendes zugba és szenteljük szerelmünknek az életet; legyünk mi jobbak ez álnok, képmutató világnál s kerüljük mindig a romlott társaságot, hol csak rut üzelmeket látnál: el tudnál-e jönni velem?...

Vagy talán kételkednél szerelmemben? Oh ne kételkedj! Kérdezd meg inkább a csillagokat, melyek engem a sötét éjjeleken kihallgattak; vagy ama bus felhőt, melyre bízam, hogy elmondja neked titkaim s a vigan esüggödző patakot, melyben angyalarczodat kerestem.

Hisz csak szemembe kell nézz s meglátod irva ott, hogy szerelmem és életem csak tied. Eszót: szeretlek, senkinek sem mondtam én még; mert egy leány volt csak, ki hallhatta volna, de az nem hallgatta meg; és én most örülök ennek, mert ő csak egy leány volt, de te — Mariskám, kit most imádlak — a mennynek vagy angyala.

* * *

Oh, mily hamar vége bologságunknak! ... Engem messzire int innen a sors és te — bizonyára — feledni fogsz engemet?!

Vagy mit is beszéllek, nem lehet a távolban is hüien és igazán szeretni egymást? Oly hamar ki törülődnek szíveinkből az egymás iránti tiszta szerelem? Vagy el feledődne az együtt töltött boldog perczek? megsemmisülnének a jövőhöz fűzött reményeink, képseldőseink? Vagy talán hazudott volna az az ajk, mely tegnap még oly édesen sugta, hogy szerotlek?!

Mindezt, csak azon egyszerű ok, hogy távol leszünk egymástól, oly könnyen megsemmisíthetné? Nem! ... Az nem történhetik meg soha!

Eltávozom, távol e vidéktől, de csak azért, hogy megteremtsek számodra mindent, a mi boldogságodhoz szükséges leendő. És midőn e munkámat befejeztem, eljövök újra, hogy emlékeztessék adott szavadra, s kérni foglak, hogy elkísérj engemet göröngyös utamon.

Én küzdeni fogok érted, küzdeni az élet minden nehézségeivel, hogy neked csak a boldogságban legyen részed s csak a gyönyört ismerd.

S oly jól fog esni neked e küzdelem, oly kimondhatatlan lesz ennek hatása, mert a te angyali képed lesz az, mely erőt és kitartást ad hozzá...

S ha mégsem lehetnél az enyém, adott szavadat nem tartanád meg, még akkor sem foglak átkozni, szerelmem gyözedelmeskedni fog bosszumon s a költőnek ezen szavai lesznek a hozzád intézett bucsuszavaim:

„Jó leányka, szívem elvérzik, de
Ég áldása legyen veled!”

Jelentésem rendén első sorban az anyagi dolgokkal kell foglalkoznom, felsorolván mindazon jelenségeket, melyek intézetünk anyagi fejlődésére kedvező vagy kedvezőtlen hatással valának és itt fájdalommal jelenthetem, hogy közönségünk áldozat készsége intézetünk iránt az utóbbi időkben egy kissé alább szált, mit én azonban nem az érdeklődés hiányának, hanem a jelenlegi rossz közgazdasági viszonyoknak tudok be, azonban mégis megemlékezhetek egy néhány olyan adományról, melyek azt bizonyítják, hogy az igazi emberbaráti szeretet még élénkben lobog sokak szívében.

A nemes szívd adakozók között első helyen gróf Mikos Árminné urnót, intézetünk ujjonnan megválasztott alelnökét kell megemlítenem, ki megválasztását, a mi bizalmunk és szeretetünk eme szerény megnyilatkozását egy kétezre koronás alapítvánnyal honorálta. A nemes grófné nagylelkű adománya nagyon megérdemli, hogy évkönyveinkben megörökíttessék s a tisztelt közgyűlés hálás szívvvel mondjon érte köszönetet.

A második nagyobb adomány, melyben intézetünk múlt év folyamán részesült, a kézdívárshelyi Vásárhelyi Béla aradi nagybirtokos és főrendiházi tag kétezre koronás alapítványa. A városunkból régebben elszármazott ősi székely család kegyeletes visszaemlékezése kőszerep értékkel bírhat reánk nézve s azért méltónak tartom, hogy a tisztelt közgyűlés elismerését és hálájának kifejezését kérjem a nagylelkű adakozó részére.

Ezekben a múlt évben tett alapítványokról röviden megemlékezvén, felsorolom azon állam segélyeket, melyekben részesültünk.

1. A közoktatásügyi miniszter urtól megkaptuk a múlt évben is a szokásos négyezer korona évi segélyt.

Itt azonban szomorúan jelenthetem, hogy a miniszter ur azon megokolt kérésünket, hogy az államsegélyt tekintettel intézetünk rossz anyagi viszonyaira, hatézer koronára emelje fel — nem teljesíthette.

2. A közoktatásügyi miniszter ur kegyes volt azonban a Rókk Szilárd-féle alapítványból ötszáz koronát adományozni.

3. A kereskedelmi miniszter ur női ipariskolánk fentartására ezerkétszáz koronát,

4. a földmívelési miniszter ur építési segély czímén háromezerötvenöt korona 06 fillért utalványozott. Ezen utóbbi összegből épült fel részben azon új épület, mely az intézeti helyiség északi oldalát foglalja el s melynek rendeltetéséről s beosztásáról múlt évi jelentésem rendén bővebben megemlékeztem.

Bár mily mély hálával kell is a földmívelési miniszter ur nagylelkű adományáról szólnom, de nem hallgathatom el azt sem, hogy a miniszter ur az intézeti gazdaság fejlesztésére évenként adni szokott 1200 korona államsegélyt ezen évre, dacára újabb felterjesztésünknek, a nagyobb mérvű építési segélyre való tekintettel ismételve megtagadta mi intézetünk háztartásában nem csekély zavart idézett elő, mert az építésbe befektetett 3155 korona államsegély egy improduktív beruházás, míg ellenben az 1200 koronányirendes segély, melyre ezen évben biztosan számítottunk, s melyet mindig folyó szükségleteink fedezésére fordítottunk, háztartásunkban némi deficitet idézett elő.

A legmélyebb hálával kell megemlékeznem azon adományokról, melyek Háromszék vármegye törvényhatósága részéről jutottak intézetünknek és pedig a 30000 korona alapítvány kamatai fejében nyert 1200 korona; a háromszéki hölgyek millenáris alapítványának kamataiból kapott 80 korona és végül a tanalap évi segélye 200 korona.

Háromszék vármegye törvényhatósága intézetünk fennállása óta annyiszor és oly sokféle alakban éreztette velünk az ő jóindulatát és nagylelkűségét, hogy ezeket méltóan megköszönni nem tudjuk, de hálánk jeléül adjuk meg mindazt, a mit adhatunk s mondjunk a tapasztalt jókért őszinte köszönetet.

Ezek után felsorolom mindazon adományokat, melyek egyesek és testületek részéről múlt évben intézetünk pénztárába befolytak.

1. A székely egyesület 40 koronát. 2. Weisz Berthold országgyűlési képviselő ur egy árva tartására 144 koronát. 3. Bárá Szentkereszt Béla ur 180 koronát. 4. Bárá Szentkereszt Béla ur 62 korona 50 fillért. 5. Özv. Pótsa Jánosné 20 koronát.

6. A Kézdívárshelyi takarékpénztár 100 koronát. A kisgyűjtő takarékpénztár 30 koronát adott.

Ezeneken kívül karácsonykor és záró vizsga alkalmával számos könyv és pénzbeli adomány folyt be az árvák részére, melyek az intézeti ajándékozás naplóban vannak a név és adomány megjelölésével pontosan elkönyvelve.

Midőn a felsorolt adományokról megemlékezem, tisztelettel kérem a közgyűlést, hogy a szives adakozóknak mondjon jegyzőkönyvi köszönetet.

Az elmondottak szerint

a) államsegélyekből befolyt összesen	5855 K. 06 f.
b) megyei segélyből	1480 " — "
c) alapítványokból	1200 " — "
d) különböző adományokból	556 " 50 "

Összesen 9091 K. 56 f.

Ehez hozzáadva tőkénk kamatait és gazdaságunkból terményekben befolyt jövedelmet, megkapjuk azon összeget, melylyel intézetünket fentartjuk. Ezen összeg a múlt évben 17656 korona 20 fillért tett ki.

Ezen számadatokat vizsgálva, nem kell azt bizonyítgatnom, hogy az árvaház anyagi viszonyai nem épen kedvezők, mert mindössze a tőkénk után befolyó 5500-6000 korona kamat azon összeg, melyre biztosan támaszkodhatunk s ezzel szemben 14-16 ezer korona fentartási költség áll és a hiányokat az ideiglenes jellegű államsegélyek, egyéb adományok és kis gazdaságunk fedezi, de ez az állapot még sem nyújthat okot aggodalomra, mert az emberbaráti szeretet dícső munkája felett az isteni gondviselés örökös és ez, valamiképen eddig, úgy jövőre sem fog minket elhagyni s mindig meg fogja nekünk adni nem csak a reményt és bizalmat, hanem a szükséges anyagi eszközöket is.

(Folytatjuk.)

Tanügy.

Polgári leányiskola.

A kézdívárshelyi jótékony nőegylet polgári leányiskolájának felügyelő-bizottsága f. év december hó 15-én Kovács Dániel városi pénztáros elnöksége alatt rendes gyűlést tartott, melynek legfőbb tárgyát a folyó ügyeken kívül, az iskolától távozó derék tanítónőnek, Vertán Emiliának helyettesítése képezte. A bizottság egyrésztől meleg hangú elismerését és szeretetkívánságait fejezte ki jegyzőkönyvileg a távozó tanítónő iránt, más felől az iskola és tanítványai érdekében szintén egyhangúlag fogadta el azon indítványt, hogy a távozó állását a tanév végéig helyettesi minőségben, városunk másik szülöttének, Székely Malvin okleveles polgári leányiskolai tanítónőnek ajánlja fel, a ki azt jelzett időre el is fogadta. A meghívás minden tekintetben szerencsés, mert nevezett tanítónőnek nemcsak jeles képességei, de több évi kiváló működése és tapasztalatai is már előre biztosítékok arra, hogy polgári leányiskolánk a legjobb úton fog haladni kitűzött célja felé.

Az iskola egyéb ügyeit érintő igazgatói jelentésből közöljük a következő részleteket:

Felszerelések 1900. okt. hó 22. óta:

1. Egy földgömb teljes felszereléssel 36 kor. 2. Egy méterrud fából. 3. Egy köbdéciméter fából. 4. Egy köbdéciliter pléhből. 5. Egy literes pléhből. 6. Egy decziliteres pléhből. 7. Egy czentiliteres pléhből. 8. Egy köbzcentiméter. 9. Egy kilós vasból. 10. Egy 10 dekás rézből. 11. Egy dekás rézből. 12. Egy gramm rézből. Összesen 9 kor.

13. Schubert: Az ömlősek képei 7 K. 60 f. 14. Schubert: A madarak képei 7 K. 60 f. 15. Schubert: A hullók képei 7 K. 60 f. 16. Schubert: A növények képei 20 K. 60 f. Összesen: 98 K. 40 f.

Adományok: 1900. okt. 22. óta.

1. A Dr. Kecskeméthy István-féle 50 koronás alapítvány. 2. Zagoni Bárá Szentkereszt Stephanie Ömlőtősgától egy 160 drbból álló csigagyűjtemény. 3. Biró Sándor polg. isk. tanártól egy 150 drb rovarból álló gyűjtemény és több száritott növény. 4. Szócs Tivadar tanulótól egy 125 drb rovarból álló rendszeres gyűjtemény. 5. Mátyus László asztalostól 3 drb fali szemléltetőkép lécozása. 6. 5 drb segély-tankönyv.

Más Jótékony ság.

A múlt gyűlés óta az iskola érdekében buzgólkodtak: Ifj. Kovács Jánosné, Kiss Lajosné, Kovács Dánielné, Velareiter Jánosné, Elekes Bóláné, Fejér Károlyné (keresk.) és Nagy Ferenczné urnók.

Valamennyi nemesszívű adakozóknak és közreműködőknek a gyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Pénztári számadás.

Bevételek:

1900. okt. hó 22. óta a mai napig:

Athozat 548 K. 54 f. Segély a Nőegylettől 300 korona. Segély a Vároستól 100 korona. Tandíjak november havára az I-ső osztály után 91 korona. II-ik osztály után 163 korona. IV-ik osztály után 174 korona. Összesen 1376 korona 54 fillér.

Kiadások:

Személyi kiadások 1900 november és december hónapokra 976 korona 64 fillér. Tanzserekre 98 korona 40 fillér, kréta és szivaesórt 1 korona 50 fillér. Egy kulesórt 40 fillér. Nyomatványokért 1 korona 40 fillér. Egy könyvtári műért 6 korona. Okmány bérletekért 3-korona 28 fillér. Posta költségek 4 korona 52 fillér. Összesen 1092 korona 14 fillér. Pénztári készlet 284 korona 40 fillér.

Kézdívárshelyen, 1900. decz. 15-én.

Balázs Márton,

polgári leányiskola igazgató.

Értesítés.

A nők munkaköre oly széles, hogy annak minden ágában tökéletes ismeretet szerezni lehetetlen. E körülmény idézi elő, hogy egyik nő a háztartási dolgokban, a más a női iparban tűnik ki. E két ismeret ágnak is annyi mellékága van, hogy azok tökéletesítésére egy emberi élet nem elég. Így tehát mindenki kényszerítve van, hogy ez ismeretkörből azokat sajátítsa el, a melyre a gyakorlati életben a legtöbb szüksége van.

A családi élet boldogsága leginkább a nő kezébe van bízva. Az ő takarékosága, munkássága, tapintata szokta felemelni vagy lecsúsztatni a családot. E tudatban minden jó anya arra törekszik, hogy a női munkakör legszükségesebb két tényezőjét: a háztartási ismereteket és a szabásművészetet sajátítsa el leánya.

Az egyik ismeret kormányzó képesség, takarékoság, a másik a hasznos házi munkákra alkalmasság teszi a leány növendékeket. Ki ne óhajtana, ki ne akarná, hogy leánya alapos ismeretet szerezzen e téren, biztosítsa a család jövőjét, boldogságát? A szellemi alapismereteket nyújtó iskolákkal el van városunk látva, de egy oly intézmény, hol az intelligensebb szülők gyermekei a fenn említett ismereteket elsajátítsák, még nincs. E hiányon akar segíteni a háromszéki megyei „Erzsébet” árvaleány nevelőintézet az által, hogy tégas és egészséges fekvésű helyiségében 1901. február 1-én egy női ruhaszabásművész iskolát nyit meg, hová az intézet erre alkalmas növendékein kívül felvesz bejáró — a szabásművészet és ruhakészítés minden ágában magukat tökéletesíteni akaró nőket is.

A tanműhely vezetését Bálint Kálmánné urnő vállalta el, kinek e téren való szakképzettsége köz-elismerésben áll és elég garancia arra, hogy az intézmény hivatásának meg fog felelni.

Midőn ez örvendetes körülményt a városi és vidéki közönség szíves tudomására hozzuk, azon szíves kérésünknek adunk kifejezést, hogy a tanfolyamra minél számosabban jelentkezni méltóztassanak.

Hogy hány hónapból fog a tanfolyam állani és minő ismereteket lehet elsajátítani stb. bővebb felvilágosítást nyújt akár Bálint Kálmánné urnő, akár Nagy Károly árvaházi igazgató. E tanfolyam sikere után a jövő tanév elején a gazdaszónysági tanfolyam is meg fog nyitni. Mindkét tanfolyam tananyaga, beosztása részletesen ki leendő dolgozva, hogy a szülők láthassák, minő ismeretekre tanítatnak leányaik.

A szabásművészeti és ruhakészítő tanfolyamra jelentkezni lehet 1901. év január 20-áig.

Ez intézménnyel a közjólét emelését óhajtjuk s így jogosult azon remény, hogy úgy a város, mint a vidék föl fogja használni a kedvező alkalmat.

K.-Vásárhelytől, 1900. december 20.

Br. Szentkereszt Stephanie,

intézeti elnök

Nagy Károly,

intézeti igazgató.

Elnöki megnyitó beszéd.

— Tartotta: Bárd Szentkereszty Stephanie 8 méltósága a háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaháznevelő intézet 1900. évi december hó 16-án tartott közgyűlésében. —

Tisztelt Közgyűlés!

Mig magyar él a házában, megboldogult anyagi Erzsébet királyné nevét ereklye gyanánt fogja minden magyar megőrizni és rajongó szeretet és kegyelettel emlegetni, mint a magyar nemzet egyik, legnagyobb jóttevőjét és pártfogóját.

Árvaházunk, kit a megdicsőült legendaszerű királyné nagy nevére méltatott a szeretet, a hála és a kegyelet hervadhatatlan virágaiból font egy örökké tartó koszorút s azzal emlékszik meg korán elhunyt drága védnökéről; ez azonban nem elégséges, mert miként az ima jó cselekedet nélkül, úgy a csak szóval kifejezett kegyelet sem elégséges. Tényleg kell méltóvá tenni magunkat megboldogult királynénak nagy nevére és minden lakadatlan kitarással megtenni a végre, hogy ezen kitüntetett intézet ne csak fennálljon, soha visszacsússzon ne szenvedjen, hanem hova tovább mindinkább felvirágozzék s mentől szélesebb körben gyakorolja a humanitás szent miszióját. Az árvák szívébe talizmánként legyen bevésve Erzsébet királyné nagy neve, a mi serkentse őket minden jóra és tarsa vissza minden rossztól!

Kérem az egész tisztviselő kart segítsenek engem s magyar szív teljes melegével ezen szent kötelesség méltó megoldására. Intézetünk homlokzatára van vésve örökre a megdicsőült Erzsébet királyné 6 felsége tündöklő neve, legyen az emlékeztető biztató, erősítő, midőn nehéz kötelességünkre a sors mostoha keze és a kedvezőtlen körülmények megnehezítik!

Fogadják egyszersmint mindnyájan, kik az árvaház érdekében buzgón közreműködtek egyenként és együttesen az én, valamint a közgyűlés hálás köszönetét: id. Tóth Istvánné alelnök, Dobay János titkár, Fejér Antal pénztáros, Dr. Szini Gyula orvos, Benkő Gyula könyvelő, Székely Marika, Benkő Irén jegyzők, a vagyonkezelő bizottság ügybuzgó elnöke Dr. Bánffy Zsigmond, tagjai: K. Csizsár József, ifj. Jakab István, Benkő István. A kezelő bizottság összes tagjai, számvizsgáló bizottság tagjai: Baló László, Dr. Balogh Vendel, Kiss Károly. Isten éltesse őket sokáig s jutalmazza meg nemes cselekedeteikért ezen és a más világon!

Különösen ki kell emelnem Nagy Károly igazgató nevét, ki folyó év aug. 20-án árvaházi igazgatóságának huszadik évét töltötte be, miről az nap elismerő táviratommal emlékeztem meg. Bizonyára mindnyájan velem érzik azon őszinte elismerést, mely derék igazgatónkat méltán megilleti azon lelket és testet ölt nehéz munkáért, melyet ő odaadó ügybuzgóság és lelkiismeretes kötelesség érzettel párosultan töltött be. Fogadja tehát úgy a magam, mint a közgyűlés legbensőbb köszönetét. Áldja meg őt a mindenható hosszú élettel, állandó egészséggel s varázsolja családjá körében örömkönyökké azokat, melyeket a szerencsétlen árvák szeméről letörölt. Nagy Károly igazgató neve össze van forrva intézetünk nevével s örök életű fog annak életében maradni.

Midőn halálával és elismeréssel adozunk az élőknek, nem szabad megfeledkeznünk a halottakról sem, kik magukat éltükben arra méltókká tették. A kérelhetetlen halál ezen évben intézetünk örök emlékeztető tisztviselőiből számosakat ragadott magával: Hankó Lászlónét, az árvaház ügybuzgó első alelnökét, ki árvaházunk alapítása óriási munkájában valóban jobb kezem volt. Emlékemben felül, midőn az árvaházi első gyűlés meghívására ketten jártunk el házról-házra mitől kezdve meg tett a megboldogult mindent, a mit csak tehetett, soha nem volt neki sok semmi, a mit az árvaház érdeke megkívánt. Isten áldja meg őt egy tökéletesebb házában vágnálküli boldogsággal, hiszen a földön neki csak könyvek jutottak osztályrészül, melyekkel összes gyermekeit el kellett temessék. Intézetünk nemes alelnöke temetésén testületileg részt vett s ravatalára koszorút helyeztünk. Nem kevesebb elismerés és hálaival adozunk néhai kitűnő titkárnak Erdélyi Károly emlékének, ki fenkölt szellemű irányával és gyönyörű írásával oly véghetetlen hasznos szolgálatot tett intézetünk fejlődésére és felvirágzására, hiszen azzal becsületet, elismerést és vagyont szerzett in-

tézetünknek. Én, a ki közel harmincz éve a közügyek mezején vajmi tövises utakon haladok, tapasztalatból tudom megmérlegelni ezen elhunyt derék férfiú önfeláldozó munkálkodását, ki nehéz tanügyi kötelességei elvégzése után idejét nem üdülni használta, hanem intézetünk működésére fordította. Legyen áldva neve és örökre bevésve a hála hervadhatatlan betűivel. De ez még nem volt elég veszteség intézetünk életében, mert a halál kiméretlen kaszája megszüntette életét egyik legbuzgóbb, legáldozatkészebb alapítónk s kezelőbizottsági tagunk Szabó Mózes-nének. Ő szintén árvaházunk alapítása nagy munkájában a legtevékenyebb részt vett, alapított, adakozott, gyűjtött, szóval mindenben a legelső köze sorakozott. Mi nem fogjuk soha elfeledni őt s mindenkor hálaival fogjuk felemlíteni nevét, mint árvaházunk egyik legtevékenyebb tagját. Nem különben mély elismeréssel fogunk megemlékezni Dr. Sinkovits Ignác intézetünk hosszú éveken át derék orvosáról, kinek temetésén testületileg képviselve volt árvaházunk koszorút téve ravatalára, bár ezen külső jelok által adva kifejezést őszinte hálaának. Végül, elvesztette intézetünk tiszteletes Kovács István ref. lelkészt intézetünk buzgó hittanítóját, Török Bálint iskolaszéki tagot, Köllönte Mózesné, és Kökössy Károly alapítókat.

Az élet mulandóság, a halál vezet csak az örökké tartó élet boldogságához, miben, hogy felsorolt hű munkatársaink megtisztult lelkei részesei-jenek, szívem mélyéből kívánom s megvagyok győződve, hogy ha nem is láthatjuk többé őket, nem is működhetnek többé velünk, azonban lelkeik a tulvilági hazából körül vesznek!

Mi pedig kétszeres szorgalommal és odaadással használjuk fel azon még hátralévő időt, melylyel a Mindenható megajándékoz, míg magához szólítva számot kérne sáfarkodásunkról. Ezzel a mai közgyűlést megnyitottnak nyilvánítom!

CSARNOK.

Tekintetes Ujságküldő Ur!

Esmént jönnek-mennek a hintók, nyúlhatnak az urak. A választóknak pedig ugyancsak fejtött a nap-jik, megnőtt a becsülettyik a nagy urak előtt.

Most bezzeg újból megismerik az embert s nem kerülük el mind a nagy döcöcsenőt, ha az országuton gyalogszervel elindul Ösvénykelőről Kárbahágóba, hanem szívesen csináják a hintón a hej-jet, s mindetre megkérdezik, hogy: „Nem ül-e rosszszul kedves polgártárs?” Azonn küjjel még anynyi minden az istenszűdját kérdezzek, hogy az ember belé es un a feleselésbe. Megkérdezik, hogy jól eresztett-e a lence, fát hordottak-e a télire, hát a sertések hiznak-e s több efféle.

S ha pedig a változtást megatta az isten, s lássák a változtót az országuton gyalogolni, férre fordulnak a hintóba, s a cifra kocsis pedig közel sem jár s mégis akkorát ordított az embernek, hogy, hogy, ugyancsak nagy ökör legyen a mejjik akkorát tud bődülni. Ekkor bezzeg még a kocsis sem szólított „kedves polgártárs”-nak, hanem csak így ordított reánk: „Hej! férre az utból, mert leütnék a lovak!”

Most öt esztendője, egy igen darék éfiju urat küttünk vót követnek, de a főminiszter urnak megakart rejta a szeme s elkütte a szászokhoz főtisztnek, s most esment követ neküll vagyunk.

Hanem e nem igen nagy baj, met a minap addig tanakottunk, hogy a vót követ urnak az édes apját megváltottuk jelentkezőnek, s akkor osztán fáinnul es meggyőződöttünk arról, hogy a bizonbátron fel es mehet az országos urak gyűlekezetyiben, met ojan szépen tud peredikálni, hogy nemesek papnak lenne jó, de még püspöknek es megjárná.

Ugy hallintottam, hogy a balpártos uraknak nem vót elég az a nagyállatt nagy csufság, a mi vüllik a mult változtáskor megesett, hanem most es nyukhatatlankodnak, fészkelődnek: pedig hogy most es kiesufolódnak, az ojan bizonyos, minthogy kézczerkettő négyet teszen.

Csak halgassa meg a Tekintetes Ujságküldő Ur! Még Vettőlős Estány bátyom es ellennik szovall, pedig ökeme mánn világonn való élettyibe örökké balpártos vót. Mikor az öreg megmondta nekem, hogy velünk tart, én azonn nem tuttam ele-

get csudálkozni, s nem állottam meg, hogy erről meg ne kérdezem. De tisztelem, becsülöm Estány bámot, met biz ökeme hejjesen fogja fel a dolgot, met aszongya, hogy:

„Én a mostani változtásoun a kormánypártval tartok, met atóll látom, hogy Széll Kálmány ur iránynyába mindenki bizodalomval viseltetődik, de a mű balpártos fellépő urunknak a pártját országvilág csufolja s küssebbíti, met ez a farakció függetlenné hazugygya magát, pedig egyfelől örök-kétig áskálódik Kosut Ferencz urék ellen s roncsa a becsülettyiket, másfelől pedig mindétig a nime-tekvel konverszál. Hisszen a minapába es kitudódott, hogy a ki a farakciót komondérozza, Ugorny ur alattomba a nimet katonáknak küdözgeti a nimet leveleket, eczezer egyet, máskor mást küd nekik. Osztánn még az es kivilágosodott, hogy ezek az urak aval a fejjénpártval, vaj hogy a manóull es hij-ják, aval a szoknyás nációival erőssen kacórkodik.”

Mikor ezt nekem Estány bám eléatta, én akkora „éjjen”-t kiáltottam reja, hogy, hogy, hogy! még a ház es megmozdult belé s a zsendelyről a hó mind egy szálíg lesuvatt.

S minekutánna, hogy Estány bámnak tiszta igaza vagyon, hát én aval zárom bé ezen pár sor írományomot, hogy: éjjen a mű követünk, Béli Tivadar ur!

Minden jókat kívánok a Tekintetes Ujságküldő uréknak, s agygya a jó Isten, hogy a karácsonyi innapokat es éjrik békével, jó egészségvel.

Ösvénykelőn, 900. utó hó 17.

Üdös Jakab

Ujdonságok.

— Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk lapunk t. olvasóinak.

— Lapunk következő csütörtöki száma, a közbeeső karácsonyi ünnepek miatt vasárnap, decz. hó 30-án jelenik meg.

— Kinevezések. Az állategészségügyi szolgálat államosításával már kinevezettek az állatorvosok. Kézdi-Vásárhely város külön állatorvost kapott Hajdó Ödön eddigi városi állatorvos személyében, kinek kinevezése városunkban a legnagyobb örömmel fogadtatott, mert Hajdó Ödön nagy tudásával s kiváló szorgalmával közönségünk általános megelégedését érdemelte ki. Székesmérete mellett bizonyít azon körülmény is, hogy egy általa feltalált szerummal való kísérletezés végett behivatott a kőbányai állategészségügyi felügyelőséghez. Kinevezettek még a kézdi járásba Kézdivásárhely székhelylyel Balázs Károly eddigi állatorvos és Kovács-nára Tamás András állatorvos. — Az igazságügy-miniszter Bodor István kézdivásárhelyi kir. törvényszéki telekkönyvi átalakító díjnokat a kovásznai kir. járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

— Karácsony és ünneplése. A keresztény családok legkedvesebb ünnepe küszöbén állunk. Édes öröm ragadja meg az ember szívét, midőn e magasztos, szent ünnep felé közeledik. Midőn az egyház ércnyelvének, a haragnak méltóságos hangja megrázza a levegőt, ünnepi hangulat rezdül át szívünk hurjain is, s ajkunkra jön az örvendetes anyali szózat: dicsőség Istennek békesség az embereknek. Bölcsődala ez egy gyermeknek, a ki királyi trónról szállott le a föld porába, hogy boldoggá tegye a világot. Innen, e szegényes bölcsőből sugárzott ki az öröm dicsőfénye s övezte körül az arezokat, mert a kis jászol, a világ békéjét hordozá magában. Minden esztendőben megújul az Üdvözítő születése, hármasszimbólumával. Minden esztendőben karácsonykor ujon születik a kised Megváltó a betlehemi jászolban, most az egész világ figyelme oda irányul; ujon születik a mennyei Atya keblében, hol az Ige öröktől fogva elrejtve van, s ujra születik az emberek szívében, kiket boldogítani jött a világ színpadára. A kath. anyaszentegyház minden évben kiváló fényvel igyekszik ünnepelni ily kimagasló történeti eseményt, ez évben pedig a jubileum alkalmával kétszeres gond- dal és lelkesedéssel teszi azt, midőn e keresztény-ség ezen jubilaris ünnepe befeljezéséhez közeledik. A hódolati ünnepek rendezésére alakult országos bizottság intézkedéséhez képes az egyházi hatóságok körrendeletben hagyták meg a plébánai hivataloknak, hogy a XIX. század utolsó napján, decz. 31-én és a XX. század első hajnalán, jan. 1-én,

valamint a szent karácsony ünnepei alatt az isteni tiszteletet minél nagyobb pompával végezzék. Kantai templomunkban a kegyelmes főpásztor legújabb intézkedése folytán a következő sorrendben tartanak meg az ünnepek: December 24-én éjjel ünnepélyes, nagy mise, tartja Tamási Imre plébános 25-én reggel 6 órakor pástornise. 25-én d. e. 10 órakor ünnepi szent beszéd, tartja Tamási Imre plébános, utána fényes, istenitisztelő, végzi Benkő Pál tb. főesperes, 25-én d. u. 3 órakor a szokásos vecsernye. 26-án 10 órakor szent beszéd, előadja; Rada Elek s. lelkész, utána nagy mise, végzi Tamási Imre pléb., d. u. 3 órakor versenye. 27-én 10 órakor nagy mise. 30-án a püspöki pástornivel felolvasása d. e. 10 órakor, melynek elragadó szépsége egyik kiváló mozzanata lesz az ünnepeknek, melyre különösen felhívjuk a kath. hívek figyelmét. Itt a kegyelem ideje! Siessen mindenki ez Ur oltárához, hol lelke nyugalmat, szíve vigasztalást talál, melyet a világ meg reményelhet. A születendő kis Jézus szálljon be minden családba s tegye boldoggá őket áldása legyen és maradjon velünk. Boldog ünnepeket!

— Választási mozgalmak. A kézdi választókerületben megüresült képviselői mandátumért megindultak a választási mozgalmak, de tekintettel arra, hogy a székely ember karácsonykor nem igen szeret politizálni és tekintettel különösen arra, hogy a mandátum a legjobb esetben is alig egy fél esztendőre szól, az érdeklődés nem olyan nagy, mint máskor szokott lenni. Eddig bizonyos jelölt a szabadelvű párt részéről Béli Tivadar, bodolai nagybirtokos, ki körül egy igen tekintélyes párt sorakozik. Az ellenzéknek még e pillanatban — midőn e sorokat írjuk — nincs jelöltje, mivel Szacsavay Sándor visszalépett, de egész bizonyossá vehető, hogy a függetlenségi Molnár Józsiás urat fogják felléptetni, ki nek a kerületben szintén számos hívei vannak. Az idő rövidsége nem engedi meg, hogy a pártok kellőképpen szervezkedjenek, azért a választás eredményét tudni nem lehet, de azért valószínű, hogy ha a vidéki szabadelvű párt egész erővel sorompóba lép a győzelem ezuttal is az övé leand.

— Országgyűlési képviselő-választás a kézdi-kerületben. Háromszék vármegye központi választmánya Sepsi-Szent-Györgyön folyó hó 15-én tartott gyűlésében a Béli László országgyűlési képviselő lemondásával megüresedett kézdivásárhelyi kerületben megjelölt időközi képviselő-választásra vonatkozólag a következő intézkedéseket teszi közzé: 1. A képviselőválasztás napja az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 59., 60. és 61. §-ai értelmében a választókerület székhelyén: Kézdi-Vásárhelyt a folyó 1900-ik december hó 28-ik napjára (péntekre) kitűzetik. 2. Mivel a választók száma az 1500-at meghaladja, a választókerületben két szavazatszedő küldöttség alakíttatik. E célból a választás vezetésére megválasztattak: a) választási elnökké, aki egyszersmind az első szavazatszedő küldöttségnek is elnöke; Imecs János altorjai lakos; helyettes elnökké: Keresztes Ede léczfalvi lakos; jegyzővé: Baróthi József torjai lakos; helyettes jegyzővé: Benkő József dálnoki lakos; b) a második szavazatszedő küldöttség elnökévé: Vajna Domokos torjai lakos; helyettes elnökké: Solim Tamás peselneki lakos; jegyzővé: Incze Balázs nyujtói lakos; helyettes jegyzővé: Szabó Sándor (áll. el. isk. tanító) kézdiszentléleki lakos. 3. A választókerület községeknek szavazási sorrendje az elől említett t.-cz. 61. §-ának rendelkezéséhez képest a következőképpen állapíttatik meg: a) az első szavazatszedő küldöttségénél szavas: 1. Soósmező, 2. Léczfalva, 3. Maksa, 4. Bitá, 5. Várhegy, 6. Ozdola, 7. Kézdi-Mártonos, 8. Mátisfalva, 9. Márkosfalva, 10. Hátolyka, 11. Mártonfalva, 12. Lemhény, 13. Almás, 14. Sárfa, 15. Nyujtód, 16. Szászfalu, 17. Albis, 18. Dálnok. b) A második szavazatszedő küldöttségénél: 1. Polyán, 2. Bálafalva, 3. Kurtaptak, 4. Esztelnek, 5. Csomortán, 6. Felesernáton, 7. Alcsernáton, 8. Altorja, 9. Szárazpatak, 10. Peselnek, 11. Volál, 12. Karatna, 13. Kézdi-Szentlélek, 14. Ika-falva, 15. Feltorja, 16. Futásfalva, 17. K.-Szentkatolna, 18. Oroszfalu. 4. A választási eljárást a választókerület székhelyén a már idézett törvényezik 69. §-a értelmében a fent jelzett napon reggeli 8 órakor a választási elnök nyitja meg. Háromszék vármegye központi választmányának Sepsi-Szent-Györgyön, 1900. december 15-én tartott üléséből. Szent-Iványi Miklós, alispán, elnök. Dr. Demeter Gyula, kpv. jegyző.

— A kézdivásárhelyi kaszinó 1900. év december 29-én szombaton este 8 órakor Kézdivásárhelyen a városház termeiben saját pénztára jávára kaszinó-bált rendez. Rendező-bizottság: Molnár Józsiás elnök. Baló László, Dr. Bánffy Zsigmond, Fejér Antal, Incze István, Ifj. Kovács János, M. Székely János, Silberberg Mór, Veress Gyula, alelnökök. Nagy I. László pénztáros. Zajzon Sándor ellenőr. Dr. Varga Béla titkár. Dr. Gyöngyössi István jegyző. Balázs Márton, Ifj. Balogh János, Dr. Balogh Vendel, Barcsa Miklós, Bartos Ignác, Báthori László, Bálint Gyula, Bodor Iván, Csia József, Ifj. Dávid Antal, Dr. Dávid János, Gooss Henrik, Györfő Gergely, Hajdó Ödön, Ny. Jancsó Géza, Kiss Lajos, Kovács Ödön, Dr. Nagy E. Pál, Nagy Gerő, Pénzes Béla, Dr. Szentiványi Árpád, Tóth G. István, Vajna Elemér, Wertán Ármán, Zajzon Gergely, rendező bizottsági tagok. Belépő díjak; Személyjegy 2 korona családijegy 5 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogad a rendező-bizottság.

— Milyen lesz a jövő esztendő? Erre bizonyára mindenki kíváncsi. Meg is felel a kérdésre Falb, a német időjós, csak legyen aki higgyen neki, Minthogy pedig „mundus vult decipi” hát mi is közzöljük jóslatait, melyek egyelőre csak félőre szólnak, a következőképpen:

Január. Eleinte száraz idő, aránylag alacsony temperatúrával és kevés hóval. A hónap közepe felé melegebb idő, mérsékelt havazással. Az utolsó héten sok hó és általában nedves időjárás.

Február. A hónap első harmada nagyon esős. A második harmadban ritkább a csapadék, a hó. A hőmérséklet általánosan emelkedik. A harmadik harmadban szaporodik a csapadék. Nagy havazás. Minthogy a hőmérséklet rendkívül magasra emelkedik, a hó olvadása árvizet okozhat.

Március. A hónap első felében sok a hó, helyenként vihar, a hőmérséklet csaknem normális. Nyugat-Európában sok eső; a hónap második felében nyugaton száraz, Közép-Európában esős idő, eleinte sok viharral és általában magas hőmérséklettel. Egészen vége az a hónap nagyon nedves.

Április. Ebben a hónapban öt szakot lehet megkülönböztetni. Az első: sok csapadék egész Közép-Európában mérsékelt havazással; a második: szárazabb idő hó nélkül, normális hőmérséklettel; a harmadik: nagy esőzés, vihar, lassankint csillagzó temperatura; a negyedik: meglehetősen száraz idő kevés hóval; az ötödik: sok vihar az esőzés szaporodása aránylagos magas hőmérséklettel.

Május. Az egész hónap nedves. A második felében magasabb a temperatura. A hónap második harmadában sok vihar.

Junius. Ez a hónap sokkal szárazabb, mint a május. Mindazonáltal nagyobb időközben akkor is jelentékeny eső van. A vihar a második harmadban ritkább, mint az elsőben és a harmadikban. Egészen vége júniusban kedvező az időjárás.

— Megöltek egy legényt. Fonó-kálakában voltak december 16-án este, Peselnek községben, a Giligor Feri házában legények, leányok. Javában folyt a multság, tréfa, játék, ének járt fonás közben s a leesett orsó kiáltása is sorra került. E közben Varga István és Giligor József falusi legények között nézeteltérés támadt, a mi veszekedéssé majd pezdött tettelegességre nőtt ki magát s a multság gyámszosan végződött. Varga Istvánt Giligor úgy sujtott le, hogy halva maradt a küzdőtérén. A kézdivásárhelyi kir. ügyészség megindította a vizsgálatot.

— Versenyen kívül áll a Pesti Hirlap, mely most már 23-ik évébe lép, nem egy tekintetben. Elismerten legjobb íróink tartoznak munkatársai közé; kétségbevonhatlanul legnagyobb terjedelme, legbővebb tartalma van; legtöbb külön kedvezményt nyújt előfizetőinek s vannak más lapokban meg nem található rovatai is. Az új esztendőre regényt jelent be Jókai Mórtól (mely már karácsonykor kezdődik), Werner Gyulától, Abonyi Árpádtól; hosszabb elbeszélést Mikszáth Kálmántól, Gárdonyi Gézától. Rendes tárczairól a lapnak; Jókai Mór, Mikszáth Kálmán Tóth Géza, Murai Károly, Kendi Géza (Quintus), Ambrus Zoltán, Kóbor Tamás, Bede Jób. Kézdi-Kovács László, Tömörkény István, Homok, stb. A Pesti Hirlap hírneves Esti leveleit Tóth Béla, krónikás heti verseit Kozma Andor, a Szerkesztő üzeneteket (napi rovat) Kendi Géza írja; a sakkrovatot Maróczy Géza, a világhírű sakk-mester vezeti. S a kitűnő tartalomhoz járulnak a

külön kedvezmények. Az előfizető minden órára kap kis jegyzék naplót (naplárészlet és följegyzésre való úrlapokkal); karácsonyra ajándékkal kapja a Pesti Hirlap nagy képes naptárát, mely már az idén is gazdag tartalommal, díszes kiállításban; végül féláron rendelheti meg a Györy Ilona által kitűnően szekesztett Párisi Divat cz. heti divatlapot. Bátran elmondhatja hát magáról hazánk e legelterjedtebb lapja, hogy versenyen kívül áll. Megrendelhető a hivatalnál (Budapest, V., Váci-körút 78. sz.) egy órára 2 korona 40 fillér, 2 órára 4 korona 80 fillér, 3 órára vagyis negyedévre 7 korona előfizetési áron; a Párisi Divattal együtt negyedévre 9 korona.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*)

Nyilatkozat.

F. hó 15-én egy nyílt levelező-lap érkezett ftdő Hassák Vidor főgymn. igazgató urhoz, a melyben egy magát megnevezni nem akaró gazember azzal vádolja a gymn. felsőbb osztályainak ifjúságát, hogy minden idejét a „Kézdivásárhelyi függetlenségi és 48-as kör”-ben, meg a körülötte levő kocsmákban tölti. E vád ép oly piszok és igazságtalan, mint írója mert mi sem a függetlenségi körbe, sem a körülötte levő kocsmákba nem járunk. Lehet, hogy van egy-két tanuló, aki ez alól kivételt tesz, de a felsőbb osztályok ifjúsága általánosságban a függetlenségi kört nem látogatja; a környezetét képező kocsmákat pedig nem tartja magához méltó helyeknek... Az a czudar, piszok ember, aki a mások megrágalmazásában lel örömet — szégyelje magát!...

Figyelmeztetünk különben mindenkit, hogy a kinek nem tiszte, az ne legyen erkölcsbíránk. Soperjen mindenki a maga ajtója előtt! Nekünk ugyan anonim levéllel senkisé nem érthet, de kellemetlenséget és szomorúságot okoz szeretett igazgatóknak. Ezt pedig nem tűrjük!

Kézdivásárhely, 1900. decz. 17.

A k.-vásárhelyi r. kath. főgymn. két felsőbb osztályának ifjúsága.

Szám: 28439—1900.

Hirdetmény.

Háromszék vármegye közigazgatási bizottsága az 1900. évi december hó 7-én kelt 2103. számú rendeletével az aldoboly-bükszádi törvényhatósági közutra az 1901. évre szükséges fedanyagszállítását 10-013 korona összeg erejéig engedélyezte.

A fennemlített munkát fogamatósításának biztosítása céljából az 1901. évi január hó 4-ik napjának d. e. 9 órájára az alispáni hivatalos helyiségben tartandó zárt ajánlati verseny-tárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap 3/4 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a magyar kir. államépítészeti hivatalnál és a vármegyei levéltárban a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Sepsi-Szentgyörgy, 1900. december hó 12-én.

Szentiványi Miklós, alispán.

*) Az e rovat alatt közlöttékért csak a sajtóbiróság irányában vállal felelősséget a Szek.

Karácsonyi és ujévi meglepetések!

Azon megtisztelő bizalommal, melylyel úgy a helybeli, mint vidéki tisztelt vevőim 15 éven át megajándékozni sziveskedtek, ezuttal köszönetet mondok, egyidejűleg tisztelettel ajánlom a közelgő karácsonyi és ujévi ajándékoknak alkalmas

JÁTEKSZER ÉS DISZMŰARU

valamint petroleum, asztali és függő lámpák, üveg, porcellán ételés-, theás-, kávé- és moccakészletek és konyhaedényekből berendezett nagy raktáram szives megtekintését és pártolását, mely árukat első forrásból beszerezve, jutányos áron bocsátok tisztelt vevőim rendelkezésére.

Fő törekvésem mindig az volt, hogy jobb minőségű áruhozak üzletembe, nem pedig kislejtezett (auschus) bazár árut, mely nem szakértő előtt látszólag egyformának tűnik föl, azonban minősége elvitázhatatlanul sokkal jobb, mely által tisztelt vevőim óriási előnybe részesülnek.

Midőn pártfogásukat továbbra is kérem, magamat szives jóindulatokba ajánlom,

kiváló tisztelettel:

Jancsó Gyula,
kereskedő.

(186. 1—0)

Konyhaedények nagy raktára!

Szám 2291—1900. kj.

Árlejtési hirdetmény.

Gyimes-Felsőlok község képviselő testületének 1900. évi december hó 10-én 2. jegyzőkönyvi szám alatt hozott határozata alapján a Gyimes-Felsőlokon felépíteni szándékolt római katolikus templom építésére nyílt szóbeli árlejtést hirdetünk.

Az árlejtés Gyimes-Felsőlok község hivatalos házában 1901. évi január hó 3-án d. e. 8 órakor fog megtartatni.

Kikiáltási ár 17000 korona.

Vállalkozni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át, vagyis 1700 koronát készpénzben bánatpénzül a bizottság elnökének kezéhez az árlejtés megkezdése előtt letenni.

Az árlejtés kizárólag szóbeli.

Írásbeli zárt ajánlat nem fogadtatik el.

Az árlejtésben kizárólag hazai vizsgázott építészek vehetnek részt.

Az építési tervrajz és ezzel kapcsolatos költségvetés, valamint részletes árlejtési feltételek tekintetes Péli Lajos községi tanító ur lakásán Gyimes-Felsőlokon bármikor megtekinthetők.

Ezen árlejtésben való részvételre a t. építész-vállalkozó urak tisztelettel meghívotnak.

Kelt Gyimes-Felsőlokon, 1900. december 17-én.

Szabó János s. k.,
körjegyző, a bizottság jegyzője.

Benke János s. k.,
róm. kath. lelkész, bizottsági elnök.
(186. 1---2)

Háromszékvármegye Alispánja.

Sz. 29281—900.

Pályázati hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely rendezett tanácsu város előjáróságánál a folyó év végével megüresedő s az 1886. évi XXII. t.-cz. 68. §-a értelmében a képviselő testület által és az idézett törvény 69. §-ában meghatározott 6 évi időtartamra folyó évi december 29-én megtartandó tisztújító széken választás által betöltendő következő tiszti állásokra pályázatot hirdetek:

1. Polgármester évi fizetése	2400 korona,	lakbér	400 korona.
2. Pénztárnok	1600	"	400
3. Gazdatanácsos	1000	"	300
4. Közgým ellenőr évi	1200	"	300
5. Tisztügyész évi	500	"	"

Az 1., 2., 3., 4. folyó számok alatt megnevezett előjárók évi javadalmazását a képviselőtestület az 1901. évre a törvényhatóság által felülvizsgált költségvetés rendén felemelte; de mert az újra átdolgozott szabályrendelet még jóváhagyást nem nyert, a javadalmazás a még érvényben lévő szabályrendeletnek megfelelőleg lett felvéve.

Felhívom mindazokat, kik a megjelölt állásokat elnyerni óhajtják, hogy ez iránti pályázati kérésüket — és pedig külön minősítéshez kötött állásokra az idézett törvény 74. §-ában hivatkozott törvényben előirt minősítettséget igazoló okmányokkal felszerelve folyó évi december hó 29-ik napjának délelőtti 8 órájáig a városi főjegyzőhöz nyujtsák be. Sepsí-Szentgyörgy, 1900. december 20-án.

(P. H.) Szentiványi Miklós s. k.,
alispán.

Csak ezzel a törvénysz. bej. védj. jeggyel valódi.
LONDON,
Chief Office S. W.
48 Brixton Road.
Főraktárak:
Burmah,
Angol India,
Agen, Záhreb.

Alger,
Amsterdam,
H. Sanders,
Rokin 2,
Basel,
Szt. Jánosgyógytár,
W. Kraus,
Belgrad,
Nikola A. Delina,
gyógytár Mikály
fejedelemhez,
Központi raktár
Szerbia részére.

Berlin, C.
Bologna,
Buxelles,
Pharmacie Ch.
Delacroix & Co.
Budapest,
Török J.
Dr. Egger L. és J.
Cairo.

Csín a. Rh.,
Noris,
Debrecen,
Wich, Luxemburg,
Schmidt P.,
gyógyász.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)
az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „papies”-védjeggyel van ellátva. Földművelhetetlen sör minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. különlegesen hatékonyan hat és sebet gyógyít.

Egy próbafüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér.
Széjjelküdés csak előzetes írásos esetén.

Thierry A. centifollakenőcső

(csodakenőcsőnek nevezik)
utálérhetően szívó erejű és gyógyítható. Operációkat a legtöbb esetben megelőlegező teszi. E kenőcsöt egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott eseten, utabban pedig egy 22 éves rákossra balt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítható mindenféle seb gyógyításánál.

Próbafüveg bérmentesen 1 kor. 30 fill. Csak előzetes írásos esetén küldjük meg.
Óvakodjanak utánszaktól és kerüljék az ériektelen, ugynevezett hani kenőcsöket s más offiólokat.

Cím: A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Yeddöngyalhoz,
Prograda, Pragerhoi felé, a Döll vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védjegyeimnek utánszaktát a törvény üldözi.

Isaigao,
Bordogne, Kopen-
hága,
fabriken iarna.
Milánó,
A. Bertoloni.
Malmo, Sevrige,
Apot. Lejonet.

Nantes,
Pharmacie
O. Produt,
Nápoly, Palermo.
Páris,
Pharmacie
Sagaine, 1 & 2,
Place de la Repu-
blique. Phas-
matis Deprey, 11,
Rue des Francs
Bourgeois.

Prága,
Róma,
Sopron, Agencia
del Pollicarino.

Roubaix,
Pharmacie
F. Gervais.
Sarajewo,
Szeged,
Buenos Aires.

Telaviv, Velenso,
Vienne, Zürich.

Csak ezzel a törvénysz. bej. védj. jeggyel valódi.

Ny. Ifj. Jancsó M.-nél K.-Vásárhelytt.